A°. 1848. N°. 71.

ARNHEMSCHE COURANT.

(De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is *f* 5 in de drie maanden.)

DINGSDAG 4 APRIL.

(De prijs der Advertentiën is, van *een* tot *vijf* regels, *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.)

Kan de minister LUZAC *lid der Kamer blijven?*

De heer LUZAC heeft zich, ten einde den in het duister vermaard geworden graaf SCHIMMELPENNINCK te believen, met niet minder dan twee portefeuilles belast. Van dat oogenblik af bestond er uit den aard der zaak onmogelijkheid voor hem lid der Tweede Kamer te blijven. Hij is aan zijne antecedenten verpligt zijne plaats voor een ander te ruimen.

Bij de bestaande grondwet wordt wel niet met zoo vele woorden gezegd, dat de betrekking van minister niet met die van lid der Kamer vereenigd kan worden; maar dat belet niet, dat beide dit toch inderdaad zijn en hij, die met beide bekleed is, behoort eene keus te doen.

Die natuurlijke onvereenigbaarheid der betrekking van minister met die van lid der Kamer wordt door den heer THORBECKE in zijne *Aanteekening* D. I p. 265 zoo duidelijk aangewezen, dat wij meenen ons daaromtrent bij de aanhaling dier woorden te kunnen bepalen. »Bezit de minister die in»dividuële vrijheid van inzigt, oordeel »en zeggen, die het levensbeginsel is »van den vertegenwoordiger? De mi»nister moge zijne meening met volle »vrijmoedigheid verklaren bij den ko»ning. Maar hij is ten aanzien van »de vergadering der Staten-Generaal »gebonden. Men brenge zich de twee»derlei, tegengestelde roeping duide»lijk voor den geest, die der Staten-Ge»neraal, om, onafhankelijk van de re»geermagt der Kroon, te onderzoeken »en met haar mede te regeren; die »der ministers, om van de regeermagt »der Kroon, wier inzigt het hunne is, »de hoofdorganen te zijn. Men vindt »dan welligt geen ambt in den staat, »*zóó min* als het hunne, vereenigbaar »met het lidmaatschap der Staten»Generaal."

Die volstrekte onvereenigbaarheid van beide betrekkingen sprak zoo luide, dat in 1840 alle afdeelingen haar in de grondwet wilden uitgedrukt hebben. Het was zelfs de *eenstemmige* wensch der afdeeling, van welke de heer LUZAC voorzitter was; een der leden, misschien wel de heer LUZAC zelf, oordeelden, dat ook zonder uitdrukkelijke wetsbepaling de ministers onbevoegd waren als leden der Kamers op te treden.

In het voorstel tot herziening in 1844 gedaan, en waarvan de heer LUZAC een der ontwerpers was, werd de verandering van artikel 94 der grondwet zóó voorgedragen, dat het aldus beginnen zou: »De leden der Staten-Ge»neraal kunnen niet te gelijk zijn »hoofden der departementen van alge»meen bestuur."

Enkele malen is het gebeurd, dat een lid der Kamer minister werd: en altijd vond het luide en wel verdiende afkeuring, wanneer hij dan niet dadelijk zijn ontslag als lid der Kamer nam. Hoe is het den heer LUZAC mogelijk geweest, zonder al zijne antecedenten te verloochenen, nadat hij de portefeuilles van twee departementen op zich genomen heeft, aan de laatste vergaderingen der Kamer ook als lid deel te nemen. En toch wij vonden hem in de *Staats-Courant* onder de aanwezige leden opgenoemd. Het eerste, wat hij bij de aanneming zijner portefeuille te doen had, was zijn ontslag als lid der Kamer in te zenden en als minister van Binnenlandsche Zaken aan den koning eenen dag voor te dragen, op welken de Staten van Zuid-Holland bijeen wierden geroepen, ten einde in de opengevallen plaats te voorzien. Deze provincie heeft nu inderdaad eenen vertegenwoordiger te weinig in de Kamer, want de minister, die niet vrij is, kan er geen vrij oordeel uitbrengen.

Zal men zich misschien door jammerlijke chicanes verdedigen? zeggen, dat de heer LUZAC slechts *provisioneel* minister is; het zullen dan uitvlugten zijn, door welke zoo vaak onder de vroegere regering, wederregtelijke handelingen verdedigd werden. Wanneer men in waarheid, en niet in naam, eene nieuwe orde van zaken wil beginnen, behoort men rond zijne partij te kiezen en niet tot dergelijke nietige drogredenen zijne toevlugt te nemen. Is het de langere of kortere duur van een ministerschap, die het met het lidmaatschap der Kamer onvereenigbaar maakt, of is het de aard der betrekking? Die aard verandert niet of men haar voor tien dagen of voor tien jaren op zich neemt. Het interimaire, het provisionele doet er niets toe. Zoodra men hoofd van een departement is, is de provisionele minister is dit even goed als de definitive, kan men niet langer lid der Kamer zijn. Zoo dacht de heer LUZAC, lid der Kamer, er over. Zou de minister LUZAC met de portefeuille van gedachte veranderd zijn?

De heer LUZAC bedriege zich niet in zijnen toestand. Hij heeft eene reputatie, door eenen eervollen en jaren langen strijd gewonnen, te verliezen; en de handelingen der laatste dagen hebben reeds bij dezen en genen het vermoeden gewekt, dat ook hier niet alles goud is wat er blinkt. Reeds heeft het velen verbaasd, dat in deze moeijelijke tijden grafelijke titels zonder eenige bekende verdiensten bij het vormen van een ministerie meer golden dan de hoogste begaafdheden en de voortreffelijkste hoedanigheden; de halve en gedwongen explicatiën, in de Kamer deswege gegeven, hebben die verbazing nog vermeerderd. Reeds is het velen ongevallig geweest, dat mannen als LUZAC en DONKER CURTIUS hunne namen leenden aan een ministerie van transactie, en zich gebruiken lieten om de impopulariteit van graaf SCHIMMELPENNINCK te dekken en zijne onbeduidendheid bij het publiek te doen vergeten. Die verbazing zou nog grooter worden, wanneer men den heer LUZAC langer in strijd met al *zijne* antecedenten zag handelen en hem zijn ontslag en de zamenroeping der Staten van Zuid-Holland tot het doen eener nieuwe keuze nog langer zag uitstellen.

Wij weten dat graaf SCHIMMELPENNINCK ook lid der Staten-Generaal is en dus ook die betrekking behoort neder te leggen: maar daar deze geene reputatie te verliezen heeft, alzoo hij die nog maken moet, spreken wij van hem niet. Opgevoed in de leer der landsvaderlijkheid en gunsteling van wijlen WILLEM I, kan men van hem getrouwheid aan de overleveringen dier tijden, van welke wij zoo gaarne niet meer wenschten te hooren, verwachten. Maar den heer LUZAC, die zoo lang tegen die misbruiken streed, deze op zijne beurt te zien navolgen, zou ons, wij belijden het gaarne, gevoelig treffen, want het zou ons aan alle opregtheid, eerlijkheid en cordaatheid doen wanhopen.

Buitenlandsche berigten.

POLEN.

Warschau, *26 maart.* Op bevel van vorst *Paskewitsch* is aan de inwoners van Warschau het volgende bekend gemaakt: Iedere bijeenscholing van volk wordt verboden; eene overtreding van dit verbod zal ten strengste gestraft worden en in geval van tegenstand, zal van de wapens gebruik worden gemaakt. Iedere zamenscholing bij brand wordt mede verboden, daar de brandwacht met de bluschmiddelen belast is; ook op de overtreding van dit verbod, zijn gestrenge straffen bepaald.

Alle Duitsche dagbladen zijn ten strengste verboden. Volgens zeggen zouden troepenbewegingen op uitgebreide schaal plaats hebben; de uitvoer van rogge, meel en haver is verboden en alle vuurwapenen moeten binnen 24 uren afgeleverd worden. Door zulke maatregelen verkondigt de Russische Czaar aan de Polen de beweging der vrijheid in het westen van Europa.

DENEMARKEN.

Rendsburg, *28 maart.* Heden is alhier een koerier doorgekomen, belast met eene depêche van het Pruissisch gouvernement aan dat van Denemarken, inhoudende, dat de eerste stap, die door een Deensch korps op Sleeswijks grondgebied gedaan zou worden, door Pruissen als eene oorlogsverklaring zou worden aangemerkt.

— Het plan der Deenen schijnt geweest te zijn,

Rendsburg bij overrompeling te nemen, want behalve dat zij het mobiel verklaren van het Holsteinsche contingent, waartoe de Duitsche Bondsdag order gegeven had, hebben weten tegen te houden, en aan den kommandant van Rendsburg aangeschreven hadden, ruim te werk te gaan met het geven van verlof aan de Sleeswijk-Holsteinsche soldaten, zoo hadden zij ook een schip met ammunitie en een wagen met geweren tot wapening van het Jutsche landvolk gezonden, maar beide zijn door de Rendsburgers aangehouden.

— De geest in de hertogdommen is zoo algemeen voor de onafhankelijkheid gestemd, dat ook zij, die vroeger tot de ijverigste voorstanders der Deensche partij behoorden, niets van eene inlijving in Denemarken willen weten.

DUITSCHLAND.

De Hanoversche Standen-vergadering is den 28sten dezer door den graaf *von Bennigsen*, uit naam des konings, geopend. In de openingsrede komt het volgende voor:

»Op een tijdstip, waarop ongehoorde omkeeringen in de naburige staten alle verhoudingen ook in dit land veranderen, en waarop het gevaar van een naburigen Bonds-staat elk oogenblik militaire hulp kan noodig maken, heeft het Zijne Majesteit tot niet geringe geruststelling verstrekt, dat reeds de gewone loop van zaken de wettige vertegenwoordigers des lands om zijnen troon verzameld heeft. Want Zijne Majesteit, volkomen erkennende, dat de tot nu toe bestaan hebbende instellingen, bij de geheel veranderde omstandigheden, noch het koninklijk huis, noch het land langer kunnen voldoen, heeft niet geaarzeld, zonder uitstel al datgene toe te zeggen, wat tot de ontwikkeling van een nieuw krachtiger leven noodig kan schijnen. Alleen dit verlangt Zijne Majesteit, dat in alle punten de weg, welken de door hem met de Standen vastgestelde staatsregeling voorschrijft, en de baan der wettigheid onveranderlijk mogen worden bewandeld, in de overtuiging, dat ieder schijnbaar voordeel, hetwelk op eene andere wijze zoude verkregen zijn, slechts tot het verderf van het algemeen kan uitloopen. In dezen geest heeft Zijne Majesteit bereids maatregelen genomen, om te bewerken, dat de inrigting van den Duitschen Bond, op welke vooral de veiligheid van Duitschland berust, in den door de Bonds-acte voorgeschreven vorm tot grootere vrijheid worde gebragt, en door vertegenwoordiging des Duitschen volks bij de Bondsvergadering zelve meer ontwikkeld worde. Ook heeft Zijne Majesteit bevolen, dat de inwendige regeling van haar koningrijk zoodanig worde gewijzigd, dat door de vrijheid van drukpers en het regt van vereeniging door zelfstandigheid en openbaarheid in het bestuur der stedelijke en landelijke gemeenten, door wegneming van alle privilegiën, door herstelling van de regts-instellingen in hare aloude kracht, door vereenvoudiging der huishouding van staat, en door de verantwoordelijkheid der ministers, het geestelijk en stoffelijk welzijn des volks bevorderd, en de zin van orde en regt, die het eigen is, versterkt worde. Zijne Majesteit verlangt, dat deze toezeggingen zonder overijling maar met spoed vervuld zullen worden. Buiten den gewigtigen arbeid, die noodig is om die grondbeginselen te verwezenlijken, zal Zijne Majesteit aan de Standen zoodanige voorstellen laten doen, als de geregelde gang van zaken tot behoud van veiligheid, orde en welvaart eischt, en gaarne zal hij de wenschen vernemen welke de Standen tot welzijn van het algemeen mogten koesteren, daar de kortheid van tijd, en de drang der omstandigheden het der regering onmogelijk hebben gemaakt, zelve daaromtrent voorbereidende werkzaamheden te verrigten."

— Uit Hamburg schrijft men onder dagteekening van den 29sten maart:

»De berigten uit Sleeswijk-Holstein ademen steeds denzelfden geest. Overal klinkt de roep van te wapen! en worden met ijver maatregelen tot verdediging des lands beraamd. Juichend ziet men jongelingen en grijsaards met gansche scharen naar de verzamelplaatsen trekken. Bij voortduring worden de aanstroomende vrijcorpsen georganiseerd, en steeds meerdere troepen rukken naar het noorden. Men vreest eigenlijk alleen voor de plaatsen aan de Oostkust, welke slechts door eene krachtige hulp uit Pruissen tegen den aanval der Deensche vloot beschermd kunnen worden. Het leger is in twee brigades verdeeld, waarvan de eene door den generaal-majoor *von Strohn*, de andere door den hertog *von Glucksburg* wordt gekommandeerd. De versterking van Rendsburg wordt met ijver doorgezet, zoo ook de organisatie van het inwendig bestuur. Onder de leden der voorloopige regering is de prins *von Augustenburg* met het krijgswezen, de graaf *Reventlow* met de departementen van Buiten- en Binnenlandsche Zaken, de heer *Bremer* met dat van Justitie, de heer *Schmidt* met dat van Financiën belast, terwijl de heer *Beseler* voorzitter is zonder portefeuille. In Altona heeft het voorloopig bestuur het wachtschip in beslag genomen. De stoombootdienst tusschen Kiel en Kopenhagen is gestaakt."

De opperbevelhebber der Sleeswijk-Holsteinsche troepen heeft aan de corpsen, die den 28sten maart van Rendsburg zijn uitgerukt, de navolgende dagorder gerigt:

»Soldaten!

»Het vertrouwen der hertogdommen roept mij aan uwe spits; ik acht mij gelukkig, in dezen heiligen kampstrijd voor het dierbare vaderland een aanvoerder te zijn. De strijd is aangevangen, de Deen rukt op naar de vaderlandsche grenzen, de moed der Sleeswijk-Holsteiners zal hem met Gods hulp den weg over de Belt wijzen. Schaart u met vertrouwen rondom uwe nieuwe aanvoerders, die, even als gij in vaderlandslievende geestdrift ontstoken, u ten zegepraal zullen leiden. De edelste mannen en jongelingen des vaderlands ijlen tot uwe vanen — gansch Duitschland zendt u zijne beste mannen! Op dan met God! Dat wij de Deenen slaan, waar wij ze vinden, alvorens vreemde troepen ons dien laauwer ontrooven. Trekt dan henen met God, mijne wapenbroeders, die de voorhoede uitmaakt; op den dag der eere zal ik bij u zijn.

»*Rendsburg*, 27 maart 1848.

»*Frederik*, prins *van Sleeswijk-Holstein*."

Frankfort, 31 *maart* (*des morgens ten* 10 *ure.*) Onbeschrijfelijk is het gezigt, hetwelk onze stad gisteren avond aanbood. Duizende en duizende menschen bewogen zich, door de met tallooze vlaggen opgesierde en geïllumineerde straten; vrolijkheid en jubel heerschten overal; tot in den nacht werden de afgevaardigden onder een escorte van gewapende burgers onzer stad, die nu peletons-gewijs, dan afzonderlijk hunne geweren afvuurden, met de meeste geestdrift ingehaald. *Jordan*, *Welcker*, *Mittermaier* werden door digte massa's volk omgeven. In de zalen, welke voor de afgevaardigden en hunne toehoorders geopend zijn, worden levendige debatten gevoerd over de politieke vragen van den dag en voornamelijk over het voordeel eener republiek, of van eene constitutionele monarchale staatsregeling. De burgerwacht is op de loopplaatsen vergaderd; men is niet beducht voor het storen van de vrije discussiën, maar voor eene mogelijke poging tot storing der rust. Aan den republikein *Struve* werd ten 9 ure door zijne aanhangers eene serenade gebragt.

Heden stroomen van alle kanten troepen Duitsche broeders (waaronder de meeste per spoor) onder gezang en vivatkreten hier heen.

Mittermaier is tot president gekozen. Ten 9½ ure trokken de afgevaardigden onder het gelui der klokken, het bulderen des geschuts en het jubelen eener tallooze volksmenigte naar de Paulus-kerk.

3 ure namiddags. De ochtendzitting der Afgevaardigden was buitengewoon onstuimig. De Paulus-kerk door duizenden opgevuld, leverde een indrukwekkend gezigt op. Dadelijk bij de opening der zitting stelde *Struve* een republikeinsch manifest voor, doch de bepaalde meerderheid besliste, dat het niet tot een onderwerp van bijzondere overweging zoude gemaakt worden. Het voorstel tot het benoemen eener commissie, die nieuwe voorstellen zoude doen, in de plaats van de door de commissie der Heidelberger 51-vergadering voorgestelde, werd na hevige debatten verworpen. Een uitval tegen den hofraad *Welcker*, in zijne hoedanigheid van bondsdagsgezant, wekte een zoo hevig misnoegen op, dat de president de zitting ten 12 ure moest sluiten. Bij het begin der middagzitting ten 1 ure nam de vergadering eenparig het besluit om binnen den kortst mogelijken tijd eene constituerende Duitsche nationale volksvergadering te kiezen en bijeen te roepen, opdat deze, als alleen competent verklaard, definitive besluiten over de nieuwe gesteldheid van Duitschland zoude nemen. Daarop werd beraadslaagd over de vraag, op welke wijze de constituerende nationale vergadering zoude gekozen en tot stand gebragt worden. Met eenparigheid werd het besluit toegejuicht om ook Sleeswijk onder den Duitschen Bond op te nemen, en aan de keuze tot de nationale vergadering te doen deel nemen. Een gelijk besluit zal nopens Oost- en West-Pruisen en het groothertogdom Posen genomen worden. Ten 3 ure wendde zich de president plotseling tot de vergadering zeggende dat zij, zich voor heden zoude scheiden, daar hij zoo even vernam, dat een gewapende volks-oploop in een gedeelte der stad plaats had, waarop de vergadering in de grootste ontsteltenis uiteen ging.

Des avonds ten 5 ure. Gemelde oploop werd veroorzaakt door de botsing van een troep jonge lieden met een aantal burgers, die met twee vaandels voorzien waren, waarop de woorden: *het Duitsche rijk geproclameerd, geene republiek!* te lezen stond. De eersten rukten de vaandels ter neder, waarop eene vechtpartij plaats had, waarbij onderscheidene personen gewond werden. De rust is echter hersteld.

Des avonds ten 6 ure: Groote menschenmassa's doorloopen de straten: verscheidene dragen vaandels, onder het geschreeuw van: Leve het Rijks-Parlement!

— Uit Luxemburg schrijft men, dat de commissie, benoemd om de regering toe te lichten omtrent de verlangde wijzigingen in de constitutie, eenpariglijk, op één lid na, tot het besluit is gekomen: »dat de door het gouvernement genomen maatregel, om de commissie te vereenigen, geheel onvoldoende is aan de behoeften van den staat van zaken; dat de staat van het land zoodanig is, dat de commissie slechts een middel ziet, in staat om het land tot rust te brengen; dat dit middel bestaat in de *onmiddellijke* uitvaardiging eener proclamatie door den koning, waarin deze *openlijk* zijnen wil te kennen geeft, om aan het land eene constitutie te verleenen, overeenkomstig de wenschen, welke het land zal openbaren, en door terzelfder tijd de Staten in dubbelen getale bijeen te roepen, hen daarbij magtigende, om *zelven* een ontwerp van constitutie aan te bieden."

Weenen, *29 maart.* De *Wiener Ztg.* van heden deelt nopens de gebeurtenissen in Opper-Italië bijzonderheden mede, welke voor het lot van het geheele Lombardisch-Venetiaansch koningrijk beslissend zouden zijn; Milaan zou door de Oostenrijksche troepen, onder aanvoering van *Radetzky*, wederom zijn in bezit genomen.

Na een vreesselijk bloedbad, waarbij twee straten, uit welke kokende olie en pik op de troepen gegoten werden, plat geschoten waren, hadden de Milanezen zich onderworpen. De talrijke Piemontesche vrijscharen waren na een hardnekkig gevecht teruggedreven. Ten gevolge hiervan was Mantua in de handen der Oostenrijksche troepen gevallen en in staat van beleg verklaard. *Radetzky* rukte naar Verona op, waar de hertog *van Modena*, die uit zijn land gevlugt is, was aangekomen. De hertog *van Parma* werd in zijne residentie belegerd. Men vreesde voor zijn leven. Prins *Schwarzenburg* had zich van Brescia naar Milaan in beweging gesteld. In Venetië stonden twee partijen vijandig tegenover elkander. Het fort Marghera (dat de brug over den spoorweg bestrijkt), is nog in handen van het regiment *Kinsky*; dit beschuldigt graaf *Zechy* van verraad en heeft gezworen zich liever in de lucht te laten springen, dan zich aan de Venetianen over te geven. Ook het fort Alberani is nog in bezit der Oostenrijkers. De opperbevelhebber der marine *Martini* heeft geweigerd de capitulatie van Venetië te onderteekenen, en wordt gevangen gehouden. Bij Görz wordt een armee-korps bijeen gezameld. Hiermede zou Undine weder ingenomen, de communicatie met Padua hersteld en tegen Venetië geopereerd worden. Te Triëst waren twee schepen der Oostenrijksche marine aangekomen, die van Venetië ontkomen waren. Bergamo is door de Oostenrijksche troepen stormenderhand ingenomen.

Berlijn, *30 maart,* Prins *Adam Czartoryski* is hier aangekomen.

— Bijzondere berigten te Koningsbergen ontvangen, melden, dat in Wilna en eenige andere plaatsen in Rusland een opstand is uitgebarsten.

— Sedert eenige dagen is in vele steden van de provincie Posen de Poolsche republiek vreedzaam uitgeroepen. In Wrongowicz is ook reeds eene kreitsregering geïnstalleerd.

Posen, *30 maart* De bevelvoerende generaal *von Colomb* heeft eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij hij de bewoners van het hertogdom, vooral de Polen, aanmaant om rustig te blijven en de orde te bewaren, opdat de door den koning toegestane commissie in het verrigten harer taak van reorganisatie van dat land niet worde gestoord.

Het alhier bestaande Poolsche committé heeft zich tot die commissie gevormd, welke in gemeenschap met den opper-president *v. Beurmann* de reorganisatie van het groothertogdom Posen zal bewerken. De commissie heeft tot dat einde een bijzonder, uit inboorlingen des groothertogdoms zamengesteld, committé benoemd.

— Onze Polen zijn met den kabinetsbrief des konings wegens eene nationale reorganisatie van het groothertogdom niet te vreden; zij verlangen veel meer. Om nu eene botsing te voorkomen is een adres aan den koning gezonden, waarin verzocht wordt dat tot chef der provincie iemand benoemd worde, die de Poolsche taal spreekt, dat eene nationale Poolsche armee worde gevormd, dat overigens de bewoners van het hertogdom hunne eigene instellingen naar den geest van hun land wenschen voor te dragen. Men hoopt dat de koning hierin moge bewilligen.

Kiel, *27 maart.* Door de provisionele regering van de hertogdommen van Sleeswijk-Holstein is het patent uitgevaardigd tot bijeenroeping van de vereenigde Standen-vergadering op den 3den april.

FRANKRIJK.

De verschillende Fransche dagbladen maken melding van eene onrustige beweging, die in den avond van den 29sten maart te Parijs heeft plaats gehad. Dien avond is het bureau van het dagblad *la Presse*, in de straat Montmartre, door drie of vier honderd personen bestormd geworden, onder de kreten: *weg met de Presse! weg met Girardin!* Vijf uit hun midden werden in het bureau ontvangen, waar zij zich twee uren lang met den heer *de Girardin*, den hoofdredacteur der *Presse*, onderhielden. Zij verklaarden, dat de menigte geen voornemen had geweld te plegen, maar dat zij slechts wilde protesteren tegen de wijze waarop de heer *de Girardin* sedert eenige dagen het voorloopig bestuur bestreed; dat het thans het oogenblik nog niet was van alle regten der vrije beoordeeling gebruik te maken. Inmiddels was de nationale garde toegesneld en gelukte het aan deze, om, onder medewerking van den generaal *Courtais*, de menigte, die eene meer en meer dreigende houding had begonnen aan te nemen, rustig uiteen te doen gaan. Terwijl het bureau der *Presse* bestormd werd, was eene talrijke deputatie van de *Société républicaine centrale* naar den heer *de Girardin* gesneld, in wien men de vrijheid der drukpers bedreigd zag.

Het dagblad *la Patrie*, van het bovenstaande melding makende, voegt er bij, dat in den avond van den 30sten, op het oogenblik dat dit blad werd afgedrukt, weder eene talrijke menigte voor het bureau der *Presse* verzameld was. Hoewel die menigte slechts uit nieuwsgierigen scheen te bestaan, was men evenwel niet zonder vrees voor eene nieuwe en meer ernstige manifestatie.

Parijs, 31 *maart*. Het provisioneel gouvernement heeft twee besluiten uitgevaardigd; het eene waarbij de burgers der hoofdstad worden uitgenoodigd de rust niet te verstoren en geene manifestatiën meer te houden; het tweede is tot het leger gerigt en beveelt insgelijks aan om de orde en de krijgstucht te bewaren. Ook wordt er gezegd, dat weldra deputatiën van het leger in de hoofdstad zullen bijeenkomen om zich met het volk en de nationale garde te verbroederen.

— Ten gevolge van het voorgevallene met het dagblad *de Presse* hebben de redacteurs der voornaamste republikeinsche dagbladen de volgende proclamatie bijna op alle muren der stad doen aanplakken en onder het volk verspreiden:

»Burgers!

»De republiek heeft de onbeperkte vrijheid van de drukpers verkondigd.

Door dit beginsel beschermd kunnen en moeten alle gevoelens gemanifesteerd worden.

Wanneer men op de vrijheid van de drukpers inbreuk maakt miskent men den waarachtigen geest der democratische instellingen.

Dit is de monarchie naboötsen, dit is de pligt van eene republiek miskennen.

De republiek vreest de aanvallen, zelfs de meest gegronde niet; de discussie zal ze regt doen wedervaren.

Burgers, geen geweld tegen personen of tegen zaken.

Verschaft onze vijanden deze vreugde niet, dat zij zeggen kunnen, dat het republikeinsch gouvernement een dagblad vreest.

Denkt er wel aan, misschien verbergen zich onder u eenige lieden, welke er belang bij hebben om wanorde te verspreiden en onze groote en zuivere omwenteling te schandvlekken.

Luistert naar onze stem; zij is niet verdacht. In den naam onzer heilige zaak, vragen wij vrijheid voor allen.

Leopold Duras, redacteur en chef van den *National; Ch. Bibeyrolles*, redacteur en chef van de *Réforme; Xavier Durrieu*, redacteur en chef van den *Courier Français; Cahaigne*, redacteur en chef van de *Commune de Paris; Eugène Bareste*, redacteur en chef van de *Republique*."

— Gisteren hebben er gedurig zamenscholingen voor het bureau der *Presse* plaats gehad en heden moeten eenige rustverstoorders, naar men zegt, in het lokaal, waar de tweede uitgave van de *Presse* verkocht wordt, alles gebroken en vernield hebben. Eenige rondventers dezer bladen zijn op de boulevards op den grond geworpen en gekwetst geworden.

Heden avond hebben er weder nieuwe zamenscholingen plaats. Eenige redenaars rigten het woord tot de menigte.

— Men beweert, dat een gisteren alhier van Turijn aangekomen koerier, de tijding heeft overgebragt van de officiële erkenning der Fransche republiek door den koning van Sardinië. Deze vorst zou dus de eerste zijn die het nieuwe Fransche gouvernement officieël erkent

— De groothertog van Toskane heeft het Modeensche en Massa di Carara doen bezetten. De *Patria* van Florence van den 24sten maart berigt, dat de groothertog de militaire bezetting van zijn grondgebied bevolen heeft, grenzende langs het groothertogdom van Lucca en langs Pietra Santa. De prins *van Savoye* zou met 15,000 man geregelde troepen en 7000 vrijwilligers te Costeggio zijn aangekomen.

— De dichter *Béranger* weigert de eer vertegenwoordiger te worden der stad Parijs. Hij heeft ter dier zake aan den *National* een uitvoerigen brief geschreven.

SPANJE.

Madrid is, den 26sten en 27sten ten prooi gewcest aan bloedige tooneelen. Kreten van *leve de vrijheid! leve Isabella II!* zijn weldra vervangen door *leve de republiek!* De militairen hebben gebruik moeten maken van de wapens. Het gouvernement heeft evenwel de overhand behouden. Er hebben talrijke in-hechtenis-nemingen plaats gehad.

Madrid is in staat van beleg verklaard. De wetgevende vergadering is gesloten.

BELGIE.

Brussel, 31 *maart*. Gisteren avond hebben weder zamenscholingen te Gend de rust verstoord. Een jong mensch heeft bij die gelegenheid een sabelhouw ontvangen.

— Naar men verneemt, zal de bekende Poolsche generaal *Skrynecki*, welke langen tijd te dezer stede gewoond heeft, binnen kort naar Polen vertrekken en zich bij prins *Czartoryski* voegen.

Brussel, 1 *april*. Nopens het gebeurde te Mouscron, deelen de Belgische bladen thans officiële berigten mede, die niets bevatten dan eene herhaling van hetgeen door ons reeds is medegedeeld. Wij ontleenen echter daaraan nog de volgende bijzonderheden: Daags te voren was de wapening van de bende voltooid door de uitdeeling van 1500 geweren en toereikende ammunitie. Het gevecht zelf is niet zeer hevig geweest, want na het derde schot met schroot, dat op hen gelost werd, sloegen zij op de vlugt en wierpen hunne wapenen weg. Niettemin prijst de bevelvoerende generaal de goede houding der troepen zeer hoog. Het verlies bepaalt zich van de Belgische zijde tot een sergeant en zes gekwetsten, waaronder een kapitein.

Volgens berigt uit Rijssel en Tourcoing heeft de vijand 29 dooden en een 50-tal gekwetsten. Verscheiden dezer laatsten zijn in het hospitaal van Tourcoing gestorven. De troepen hebben 150 geweren op het slagveld gevonden, terwijl de boeren zich van velen hebben meester gemaakt. De vlugtelingen, die meestal verklaren, dat zij misleid waren, hebben 700 geweren te Tourcoing gedeponeerd. Onder hen bevinden zich eenige soldaten van het Afrikaansche leger, die men vermoedt, Belgische deserteurs te zijn. De douanen hebben groote diensten bewezen. Onder de gevangenen bevinden zich verscheiden Kortrijkers en Belgische werklieden aan de spoorwegen, die van de verschillende stations door de benden werden medegenomen. Op de 10 gevangenen kan men vaststellen dat 4 of 5 landloopers zijn.

De zuidelijke grenzen zijn geheel met troepen bezet.

Het toezigt der gendarmerie, dat zich vroeger tot de reizigers bepaalde, heeft zich nu meer uitgestrekt; zoo heeft de brigade van Mouscron een twintigtal Franschen opgeligt, die allen tot de behoeftige klasse behoorden en van geene papieren waren voorzien. Zij zijn in handen der justitie gesteld. Bij hun verhoor verklaarden zij elkander niet te kennen en te Mouscron gekomen te zijn, om tabak en zout te koopen. Hoewel hunne gezegden eenigen schijn van waarheid hebben, zijn zij voorloopig in verzekerde bewaring gesteld.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 2 *april*. De verantwoordelijke directeur en uitgever van *de Burger*, de heer *van Bevervoorde*, is in appel gekomen van een vonnis der arrondissements-regtbank te 's Gravenhage van den 16den maart, waarbij hij is veroordeeld wegens een in dat blad geplaatst artikel, getiteld: *De aftreding des ministers van Hall*.

— Men meldt uit Oldenzaal, dat het stedelijk bestuur aldaar heeft gerequestreerd, de belasting op de *eerste* levensbehoeften af te schaffen.

's Gravenhage, 2 *april*. De minister van Financiën, *ad interim*, maakt bekend, dat bij hem is ingekomen het aanbod van den gewezen minister van Financien *F. A. van Hall*, ten behoeve van het rijk, van eene som van *twee duizend gulden* te korten gedurende de eerste vier quartalen op het aan denzelve toegekende pensioen.

's *Hage*, den 1sten april 1848.

G. Schimmelpenninck.

(*Staats-Courant.*)

— De in aanbouw zijnde huizen in het *Willemspark* van Z. M. vorderen met rassche schreden. Reeds zijn de fundamenten daarvan gelegd. Men is druk werkzaam om zoowel het nieuwe badhuis, aan den Scheveningschen weg, als de overige reeds gebouwde huizen, te voltooijen. In het geheel zijn omstreeks 600 personen daaraan werkzaam, waaronder nog niet gerekend zijn de werklieden, die de voorbereidende werkzaamheden aan hunne winkels verrigten. Mogt dit edele voorbeeld des konings, om aan veler handen arbeid en brood te verschaffen, bij de gegoeden in ons vaderland al meer en meer navolging vinden. Dit zou in de tegenwoordige tijds-omstandigheden wenschelijk zijn.

Groningen, 30 *maart*. Wij vernemen tot ons leedwezen, dat de besmettelijke longziekte zich weder in deze provincie heeft geopenbaard, en wel op de Ruiten, een gehucht onder het dorp Slochteren, in een' stal van 31 runderen. Reeds 8 stuks zijn door de ziekte aangetast, waarvan reeds twee zijn overleden. De veearts *van Calcar*, welke deze kwaal vroeger in Holland heeft behandeld, door den burgemeester bij het zieke vee geroepen, zoodra deze van het bestaan eener ziekte op den genoemden stal was onderrigt, heeft niet slechts aan de verschijnselen de longziekte herkend, maar zich door de lijkschouwing van het eerst gestorven beest daarvan kunnen verzekeren; terwijl uit eene latere schouwing van het tweede dier, dat onder de ziekte bezweken is, door eene commissie, ten dien einde door den heer staatsraad, gouverneur afgezonden, het aanwezig zijn der gevreesde kwaal buiten allen twijfel is gesteld.

Het is te hopen, dat de gunstige gevolgen, welke eene onverwijlde dooding en afmaking van het vee, zoo te Beerta, als bijna overal elders, waar dit geschied is, tot nog toe heeft opgeleverd, ook hier genoegzaam de noodzakelijkheid zal doen inzien, om tot eenen zoodanigen maatregel zonder eenig uitstel over te gaan; ten einde in het belang van onzen gewestelijken veestapel en landbouw niets onbeproefd te laten, wat onder Gods zegen strekken kan, om de verspreiding dezer vreesselijke ziekte voor te komen.

— Laatstleden dingsdag avond zijn alhier, uit het garnizoen te Leeuwarden, overgebragt een dertigtal zieke militairen, welke aldaar in het hospitaal niet konden worden opgenomen.

(*Gr. Ct.*)

Arnhem, 3 *april*. Wij vernemen, dat door den heer minister van staat, gouverneur van Gelderland, de volgende brief aan HH. district-commissarissen en plaatselijke besturen van Gelderland is gerigt en dat er mededeeling van gedaan is aan de Provinciale Staten, met verzoek het doel met invloed en voorbeeld te willen bevorderen:

»De gebeurtenissen, welke bijna geheel Europa in beweging hebben gebragt, doen ook in ons vaderland haren invloed gevoelen, doch niet, zoo als elders, door verregaande ongeregeldheden.

»Eene verfoeijelijke poging om in de hoofdstad des rijks hen, die door handenarbeid in hun onderhoud voorzien, op te ruijen, is mislukt.

»De werkman heeft toen getoond het te beseffen, dat orde en rust ook voor hem heilzamer zijn dan beweging en beroering.

»Die goede geest heerscht alom, en ook in Gelderland.

»Het is de dure pligt van allen, die het wel met het vaderland meenen, dien geest te onderhouden en aan te wakkeren.

»In het algemeen moge het niet laakbaar, zelfs prijzenswaardig wezen, dat de meervermogenden, de toekomst met bezorgdheid te gemoet ziende, voorgenomene herstellingen, veranderingen, verbeteringen of verfraaijingen aan hunne eigendommen tot kalmere tijden uitstellen; dat zij geene uitgaven doen om zich door aankoop van gerieflijkheden het leven aangenamer te maken.

»Denkt men echter na, dat de gestadige vermeerdering van het getal behoeftigen en de niet minder noodlottige achteruitgang van een aanzienlijk gedeelte der gezetene burgers aan ontstentenis van genoegzaam werk is te wijten; is men indachtig aan de schroomelijke gevolgen, welke eene toenemende spaarzaamheid kan hebben, wanneer de arbeidende klasse daardoor nog minder werk kan vinden en van moedeloosheid tot erger overslaat; vestigt men het oog op de rampen, die daaruit voor het vaderland in het algemeen, en voor de gegoeden meer in het bijzonder kunnen voortvloeijen, dan vertrouw ik, dat elk in zijnen kring zijne beste pogingen zal aanwenden, om aan zoo vele handen als maar mogelijk is, arbeid en werk te verschaffen.

»Het zoude mij te ver leiden, om aan te wijzen, waarin en waardoor dat bestaan en geschieden kan: doch ik vind mij verpligt uwe aandacht bijzonder op dit onderwerp te vestigen en u dringend te verzoeken, door eigen voorbeeld en invloed, allen die het aan kan gaan, aan te sporen, om dien arbeid, welken zij voornemens waren te doen verrigten, voortgang te laten hebben; bestelde werken, zonder dringende noodzakelijkheid, niet af te zeggen.

»Rust en orde in den staat kunnen niet te duur worden gekocht."

— Bij missive van 2 maart jl. heeft Z. Exc. de gouverneur van Gelderland de plaatselijke besturen dier provincie uitgenoodigd al hunne pogingen aan te wenden, om het aanbieden en schenken van sterke dranken bij verkoopingen, verpachtingen of aanbestedingen te weren. Het gebruik toch van sterke dranken, bij zoodanige gelegenheid, geeft aanleiding tot strafbare daden, te dure koopen en pachten, te lage aannemingen. Z. Exc. draagt wel kennis, dat in Gelderland vele besturen, notarissen en anderen, die ten dezen invloed kunnen uitoefenen met de loffelijke zucht bezield zijn, om dit misbruik te weren. Het dient evenwel in het belang der zedelijkheid en goede orde geheel uit geroeid te worden. Z. Exc. rekent zich geroepen en verpligt zoo veel hij vermag, daartoe mede te werken. Nadrukkelijk wil Z. Exc. hen, die zulks aangaat, daarom aanbevolen hebben, het goede voorbeeld, dat anderen geven, te volgen, en bij de aangeduide gelegenheden het schenken van sterke dranken te weren en slechts het gebruiken van andere toe te staan.

Bij missive van 30 maart jl. heeft Z. Exc. de heeren leden der Provinciale Staten dezer provincie van bovengemelde circulaire kennis gegeven en H. E. Gr. A. uitgenoodigd tot het aangeduide doel mede te werken.

Particuliere Correspondentie.

's Gravenhage, 3 *april*.

Gij verzoekt mij, u eenige inlichtingen te geven omtrent de liberaliteit van onzen minister-president. Mij dunkt, de vraag is reeds inlichting genoeg. Om aan het hoofd van een liberaal ministerie, van een kabinet van vooruitgang te staan, behoort men meer te zijn, dan een *gepresumeerd* liberaal.

Veel bijzonders kan ik u van den *graaf* niet melden. Ik behoor niet tot zijne intimen; ik ken den man dus slechts van hooren zeggen. Is het *mijne* schuld? is het de *zijne*? ik weet het niet. Zoo graaf *Schimmelpenninck* zijne liberaliteit als eene surprise, tot tijd en wijle dat zij te pas kon komen, heeft willen bewaren, moet ik erkennen, dat hij er slag van heeft een geheim voor zich te houden. De graaf kan het niet helpen, zegt men, dat hij niet in de gelegenheid is geweest zijne liberaliteit te toonen. Ik weet het niet. Men is, dunkt mij, *altijd* in de gelegenheid liberaliteit te toonen, wanneer men ze slechts *wil* toonen. Wil men niet, welnu, men verwondere zich dan ook niet, wanneer het publiek eenigzins wantrouwend is, zich aan eene liberaliteit,

die zoo plotseling naar buiten uitbreekt, toe te vertrouwen.

Wie had ooit vroeger den naam van graaf *Schimmelpenninck* als een onzer liberale sommiteiten vermeld gezien? Waar was hij aangeduid als den man van het oogenblik? Men vroeg elkander af: graaf *Schimmelpenninck*? graaf *Schimmelpenninck*? wie is dan toch die graaf *Schimmelpenninck*? Het is toch niet het voormalig lid der Kamer? En het antwoord dat gegeven werd, luidde meestal: graaf *Schimmelpenninck* is de zoon van den voormaligen raadpensionaris. Ik weet verder niets van hem dan dat hij ambassadeur in Petersburg en nu laatstelijk in Londen geweest is. Ik heb hooren zeggen, dat het een zeer hupsch mensch is die zeer vele kinderen heeft. Ziedaar dan ook al de merkwaardigheden die van den graaf bekend zijn.

Als lid der Eerste Kamer, zeggen zijne aanprijzers, was graaf *Schimmelpenninck* steeds een gedecideerd opposant. Ik wil het gelooven, maar gij zult mij, geloof ik, moeten toestaan, dat deze getuigenis niet veel bewijst. Om in de Eerste Kamer tot de oppositie te behooren, kan men al met eene zeer kleine dosis liberaliteit volstaan. Tegen zulke donkere slagschaduwen maakt men, met zeer weinig licht, al een zeer groot effect. Eene andere vraag is: zou een *waar* liberaal zich ooit in zulk een schapenhok laten opsluiten? Kan iemand, die zijne talenten in zulk eene diepe duisternis heeft bedolven, aanspraak maken, eene rol te spelen?

De wijze waarop de graaf zich als liberaal kandidaat-minister heeft aangemeld, heeft mij tegen den man ingenomen. Dat zich indringen tusschen den koning en de commissie, die aanbesteding van portefeuilles bij welke de graaf voor aannemer speelde, die kamer-comedie, bij welke *Rutger Jan* nog eens uit het graf werd opgeroepen en dat kleurlooze programma met die belofte eener Engelsch-Hollandsche grondwet — stuiten mij tegen de borst. Onze niet-liberale ministers hebben lang genoeg comedie met ons gespeeld; laten de wel-liberale ons nu, in 's Hemels naam, ten minste goede waar voor ons geld geven.

Indien graaf *Schimmelpenninck* de man was, die ons op het tegenwoordig oogenblik voegt, hoe was het mogelijk, dat hij zich niet in de eerste plaats en voor allen anderen van de medewerking van den heer *Thorbecke* verzekerde? Begreep de graaf niet, dat, buiten deze, alle ministeriële combinatiën en machinatiën onvruchtbaar werk waren, dan toonde hij hierdoor dat hij zeer *kortzigtig* was. Begreep hij het wel, liet hij het na uit jaloezij, omdat hij begreep dat hij naast den Leidschen staatsman slechts eene ondergeschikte rol zou spelen, zoo toonde hij hierdoor dat hij zeer *kleingeestig* was.

Maar, *kortzigtig* of *kleingeestig*, in geen van beide gevallen is hij de man dien wij hebben moeten.

Qui donc trompe-t-on ici? Zich zelven of anderen?

Wat zal ik u, ten opzigte van de andere leden van het kabinet, zeggen wat gij niet reeds weet? Is het noodig u den heer *Luzac* en den heer *Dirk Donker* te karakteriseren?

De heer *Luzac* is een man *integer vitae scelerisque purus*, een man die onder onze liberalen dezelfde plaats bekleedt als *Latour d'Auvergne* bij het Fransche leger: *le premier grenadier de la France*. Maar de »eerste grenadier" der Nederlandsche liberalen is daarom niet de eerste *hoofdman* der liberalen. De heer *Luzac* kan met trots op zijnen parlementairen loopbaan terugzien: hij kan met regt en naar waarheid zeggen: terwijl alles veranderde, ben ik altijd dezelfde gebleven. Maar de natuur meende genoeg voor hem gedaan te hebben, toen zij van hem een man van eer en van karakter maakte; zij begiftigde hem niet met de vereischten van een staatsman. De heer *Luzac* zal steeds de eerste der vertegenwoordigers en de laatste der ministers zijn. Dat men den heer *Luzac* in het kabinet zitting gaf, was, dunkt mij, zeer goed gezien. Een ministerie waarin de heer *Luzac* zitting heeft, zal nooit een ministerie *van Hall* of een ministerie *van Rappard* zijn. De heer *Luzac* kan evenweinig anticonstitutioneel zijn, als de heer *Kien* liberaal. Maar om als minister te fungeren, heeft de heer *Luzac* eenen steun noodig en wel een steviger steun dan dien van graaf *Schimmelpenninck*.

De heer *Dirk Donker Curtius* is een der eerste apostelen van het liberale geloof in dit land geweest. De heer *Dirk Donker Curtius* is even liberaal als de heer *Luzac*. Maar de heer *Dirk Donker* houdt zich in, om niet *ultra* te schijnen. Hij is veel te joviaal, te gul, te hupsch om *al te* liberaal te zijn. Indien men het hem op zijn geweten afvroeg, zou hij zich zelve ongelijk geven.

De heer *Rijk* en de heer *Nepveu* worden zelfs niet van liberaliteit verdacht gehouden. Het zijn specialiteiten, zegt men. Een militair, een zeeofficier behoeven niet liberaal te zijn. Gelieft evenwel op te letten, dat deze »specialiteiten" twee van de vijf (1) zijn en even goed hunne stem uitbrengen als de anderen. Gelieft op te merken dat twee der gewigtigste departementen, (Finantiën en Koloniën) onbezet zijn. En nu vraag ik u in gemoede af, welk man van gezond verstand vorderen kan dat men in zulk een kabinet, (al neemt men de dubieuse liberaliteit van den chef voor goede munt aan), een volkomen vertrouwen stelt? De toekomst gaat zwanger van de belangrijkste en voor het menschelijk verstand meest onberekenbare gebeurtenissen. Dezelfde kwaal die aan het hart van alle Europische maatschappijen knaagt, knaagt ook aan de onze. Het voetstuk van ons gouden beeld is evenzeer van leem als de voetstukken van alle andere gouden beelden. Om onder zulke dreigende onweersbuiën in zee te steken, heeft men meer dan gewoon bekwame stuurlui noodig. Men heeft eene vaste hand noodig die het roer niet laat glippen.

Wanneer men den heer *Luzac* en den heer *Donker Curtius* wil aanbevelen, zegt men: dat zij *rekbaar*, dat zij *buigzaam* en *handelbaar* zijn. De heer *Thorbecke*, daarentegen, is *stijf*, *onhandelbaar* en *onbuigzaam*. Hij is, zeggen de verstandige lui, *niet praktisch* genoeg. En met dat *niet praktisch* meenen zij al uwe argumenten den bodem te hebben ingeslagen.

Ik moet erkennen, dat ik de *deugden* meer vrees dan de *gebreken*. Langer dan dertig jaren hebben wij ons van caoutchouk-ministers bediend; laat ons thans, voor de verandering, het eens met niet-elastieke ministers beproeven.

———

Laat u niet weerhouden het ministerie soms wat hard aan te spreken, door de vrees van uwe eigene partij te zullen verzwakken. In politieke zaken ken ik geene bescheidenheid. Het is nu nog juist tijd, den koning en de ministers te waarschuwen, dat men meer van hen verwacht dan eene liberale kleur. Versterk hen niet in de dwaling, dat zij kracht hebben, terwijl zij inderdaad nog zoo zwak zijn. Laten zij, voor zij den togt aannemen, zich eenen steigen staf uitzoeken, liever dan dat zij halverwege aamechtig neerzinken en niet verder kunnen. Er staat te veel op het spel. Eene dynastie en een volksbestaan.

P. S. Wat hoor ik? dat *van Randwijck* als gezant naar Weenen gaat. Om aan den Weeners de pligten van een constitutioneel minister te leeren? Neen; omdat het zoo hard is, dat hij nu minister af is, terwijl hij een zoo groot huishouden heeft. *Miserere! miserere!* Gelden zulke redenen *nu* reeds! Zal men in Nederland dan steeds transigeren? Zullen de *personen* voortdurend alles, de *beginselen* niets gelden?

(1) Twee van de zes. Onze correspondent schijnt den heer *Lightenveldt* over het hoofd te hebben gezien. *Red.*

Waterhoogte te Arnhem

Den 3 April 2 El 9 Palm 0 Duim; gew. 0 D. gev 20 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.

N°. 1848. DINGSDAG 4 APRIL.

HAAGSCHE BERIGTEN.

BIJBLAD TOT DE ARNHEMSCHE COURANT.

's Gravenhage, 3 April.

Er is besloten in deze belangrijke oogenblikken een **BIJBLAD** tot de *Arnhemsche Courant* driemaal 's weeks, des DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS in het licht te doen komen, of zoo veel meer als de gebeurtenissen zullen kunnen vorderen. De aan de uitgevers van het **BIJBLAD** toegezonden stukken zullen, zoo de plaatsing niet spoed schijnt te eischen, aan de hoofd-redactie te Arnhem toegezonden worden.

Voor de geabonneerden op de *Arnhemsche Courant* zal het **BIJBLAD** verkrijgbaar zijn tegen *f* 2.50 in de drie maanden met *f* 0.40 verhooging voor die niet in 's Gravenhage gevestigd zijn en aan wie het vrachtvrij zal worden toegezonden. Voor de niet geabonneerden kan de prijs niet minder zijn dan *f* 3.00, de verhooging voor vrachtvrije toezending blijft dezelfde.

De beide eerste nummers worden ter proeve rondgezonden. De geabonneerden, die het tegendeel niet verklaren vóór de uitgave van het derde nummer aan de uitgevers van het **BIJBLAD** te 's Gravenhage, zullen worden gerekend zich ook op het **BIJBLAD** te hebben geabonneerd.

Afzonderlijke nummers zijn voor *f* 0.10 te bekomen. Advertentiën worden behalve betaling van het zegel geplaatst tegen dezelfde voorwaarden als in de *Arnhemsche Courant*, van één tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel daarenboven 20 cents.

'*s Gravenhage*, 1 *April*.

Wij hebben een *tijdelijk* ministerie. Hoe lang zal dat aanblijven?

Te oordeelen naar hetgeen door den heer *Schimmelpenninck*, op 25 Maart, in de Tweede Kamer gezegd is, dan zal het zijn tot dat de grondwetsherziening zal zijn afgeloopen.

Is dit werkelijk het plan, dan is er grond te meer, om met bezorgde oogen dat ministerie te hebben zien optreden.

Wij konden behoeften hebben aan eene tijdelijke waarneming van de ministeriële functiën, zoo lang het plan van herziening door den koning nog niet was vastgesteld. Want er bestond onmogelijkheid ministers rondom een vast plan van regeren te verzamelen, zoo lang zelfs de hoofdlijnen van zoodanig plan nog niet bepaald waren. En inmiddels kon er drang bestaan, èn om de *reikhalzende* ministers uit zoodanige, vooral als het wat lang duurt, hoogst vermoeijende positie te verlossen, èn om door anderen die maatregelen van gewigt te doen nemen, die het oogenblik kon vorderen en uit den aard der zaak door aftredenden niet konden worden genomen.

Maar *zoodra* het plan van herziening door den Koning is vastgesteld, houdt de behoefte aan zoodanige tijdelijke waarneming geheel op. Dan moet er een vast ministerie optreden, dat de herziening der grondwet en de hervorming van onzen geheelen Staat met stevige hand aanvat en met voortvarendheid doorzet.

De toestand is er noch buitenlands, noch binnenlands naar, om langer in onzekerheid te zijn, en met zoo een tijdelijk ministerie voort te leven. Dat kan die vastheid niet geven, noch dat vertrouwen wekken, daar zoo bij uitnemendheid thans behoefte aan is.

Komt zoodanig ministerie niet spoedig, het staat geschapen, dat onze hervorming gebroken zal zijn. Worden de tijden rustiger, dan zal het de weg zijn tot terugkeer naar het oude. Het zal een overgangs-ministerie worden tot een ander, voor ons ten eenemale ongeschikt. Zelfs buiten wil van de tegenwoordige ministers zal de loop der zaken dit medebrengen. Duurt dit tijdelijk ministerie slechts een half jaar, slechts drie maanden, men zal het kunnen zien vervangen door een, waarin een *Bruce*, *van Twist*, *Panhuys* of dergelijken zitting nemen zullen.

Men bedenke echter wel, dat de natie zulk een *niet wil*. Het oude is afgedaan. Voor goed moet het afgedaan blijven. De natie heeft behoefte aan een hartigen beet, zij walgt van de flaauwe zoetemelkskadetten.

Hebben wij geen goed georganiseerd, vast, krachtig ministerie, dat het *volle* vertrouwen des volks heeft en de tijden worden onrustiger, staat dan geen groot gevaar te vreezen?

Dan hebben wij ijzervasten noodig, geenen die hun oordeel opschorten of met beginsels transigeren. — Indien de republiek onze grenzen nadert, dan kunnen alleen mannen onze *monarchie* redden, geene namen, die hunnen glans alleen aan een republikeinsch tijdvak ontleenen.

Het ministerie is *tijdelijk*. Maar waarom is het *onvolledig?* Waarom zijn daarbij drie leden der commissie voorbijgegaan?

Is hun deelname aan het ministerie aangeboden en hebben zij geweigerd? Het is niet te gelooven. Is het toch de waarheid, het behoort dan openbaar te worden, opdat het volk wete op wien het in de ure des gevaars kan rekenen; wie het laat zitten.

Één is de stem der natie, die den eenigen man voor onze binnenlandsche zaken, *Thorbecke* noemt. Waarom wordt die onder de tijdelijke ministers onopgenomen gevonden? Was het voorbijgang of weigering? — Ook dat punt vordert dringend opheldering.

Is het weigering, dan heeft de natie zich grovelijk in hem vergist.

Is het voorbijgang?.... maar wachten wij eerst opheldering, opdat wij den minister-*auteur*, die met de taak der zamenstelling uitsluitend belast wilde zijn, en geweest schijnt, niet soms ten onregte beschuldigen, dat hij den man ter zijde schoof, die *regt deed* over zijn boek.

Is het ter zijde schuiving? de natie zou dit diep gevoelen.

Het is daarom hoogst noodzakelijk voor de *rust* der natie, dat dit punt opgehelderd worde. In deze tijden moet haar vertrouwen, haar volle vertrouwen, geheel aan het ministerie verworven zijn, of dat ministerie past ons niet. De ommering, waarin wij leven, geeft te veel redenen van bezorgdheid, is te gevaarvol, dan dat bij een groot deel der natie wantrouwen op het ministerie bestaan moge. Daarom is opheldering noodig. De eerste minister, de man die zich schijnt te hebben aangeboden, toen anderen het werk in handen hadden, mag niet onder verdenking blijven, dat kleingeestige auteursjalousie een hinderpaal was, die in het ministerie niet deed opnemen hem, die daarin door de natie gewenscht en nog stellig gewacht wordt.

Het ministerie is hoogst onvolledig. Het telt drie ministers die, als *Issaschar* tusschen de pakken, met twee portefeuilles beladen zitten. Voor een tijdelijk ministerie laat zich dat denken. Bij zoodanige vorming is het alleen eene agglomeratie van eenige personen, die voor weinige dagen slechts zich vereenigen, om de zaken loopende te houden. Maar langer moet het niet duren. Dan behoort een *goed* gevormd, volledig ministerie dat te vervangen.

De heer *de Kempenaer* noemt zoodanig ministerie *welgevormd*. Het pleit niet voor zijn politisch oordeel. Of heeft hij in den vloed van woorden, die hij, als naar gewoonte, uitstortte, zich voorbijgepraat, even als hij zich grovelijk vergiste toen hij tevens verklaarde, dat het ministerie met *algemeen welgevallen* optrad?

En toch dat zijn de beide *eenige* denkbeelden, die in de uitgelaten menigte van mooije woordjes te vinden zijn.

Het ministerie is buiten alle andere redenen ook daarom niet welgevormd, omdat twee van zijne zes leden, nog leden der staten-generaal zijn. — Het is bij de grondwet niet verboden minister en lid van eene der kamers te zijn. Maar is al wat niet verboden is, daarom geoorloofd? — De heer *Luzac* raadplege zijne antecedenten en beslisse.

Had die beslissing omtrent eigen zaak niet die van anderen, bijv. van den heer van *Doorn*, behooren vooraf te gaan?

Arbeid.

Het groote roersel der parijsche omwenteling is de arbeid. Had betere regeling van dat deel der maatschappelijke huishouding bestaan, veel ware welligt thans ongedaan gebleven.

Het is thans eene vraag, daar zij, die in Frankrijk het meest hebben bijgedragen ze te stellen, geene oplossing voor weten. Het was hun gemakkelijker daarover te klagen, dan nu te verhelpen, nu zij vlak voor de taak gebragt zijn, zoodat aan geene mogelijkheid van achteruittred te denken is.

Veel wordt aan de parijsche werklieden thans geweten, wat niet geheel ten hunnen laste komen mag. Men kan het hun niet euvel duiden, dat zij denken en meenen, wat ook in hoogere standen gedacht en gesproken wordt. Juiste denkbeelden van staatshuishoudkunde zijn dun gezaaid. Ware voor de verspreiding daarvan beter gezorgd, men had nu wat anders gemaaid.

Doch Frankrijk staat hier niet alleen. Wij hebben ten opzigte van het vraagpunt van den arbeid veel dat overeenkomt.

Ook bij ons wordt behoefte aan arbeid gevoeld. Niet in dat opzigt, dat men oordeelt dat veel nog op bearbeiding wacht, maar dat ontbreekt wat bearbeid kon worden.

De vraag naar werk is grooter dan er werk is. Die werken *wil*, kan niet altijd werk krijgen. Vele handen *moeten* dus slap hangen. Het werk moet dus op menig punt goedkooper blijven, dan eigenlijk met de maatschappelijke behoeften van den werkman overeenkomt. Van daar eenerzijds ledigheid die tot armoede, èn werkzaamheid die tot geen verbetering van stand leidt. Anderzijds traagheid bij het werk, opdat het langer dure, en dus duurder worde.

Ook ons land wordt door dat vraagstuk gekweld. Het is velen niet ontsnapt. Die het zien, voelen diep de kwaal, daar zij zoo gaarne verligting aan zouden toebrengen. Weinigen echter zijn in staat het goed te *begrijpen*. Want verre de overgroote menigte ontbreekt kennis en wetenschap, om het te kunnen verstaan. Van daar dat bij de meesten van den hoogeren, zoowel als van middelbaren of lageren stand, men vaak schots en scheef daarover hoort oordeelen. Men houdt het hart vast bij de gedachte, dat zij, die men er over hoort spreken, eens handelen mogten als zij wilden. En toch, dat zijn vaak degenen, die tot handelen geroepen zijn. Immers, even als in Frankrijk, hebben ook bij ons zij de meerderheid, die nauwlijks weten wat staatshuishoudkunde is, die meenen, dat deze tot niets dient, en die daarom dan ook niet zien hoezeer door die leer der waarheid hunne dwaze vooroordeelen en bakerpraatjes worden veroordeeld.

Dat ons land ook lijdt onder die vraag van den tijd bewijzen de pogingen, die in de laatste jaren

zoo menigvuldig tot verschaffing van werk gedaan zijn. Zij waren blijk van eene levendig gevoelde behoefte, dat gelegenheid tot werken ontbrak; van de innige *deelneming* der hoogere standen in het lot der mindere; en van hunne bereidvaardigheid tot helpen. Maar zij waren tevens blijk dat welwillendheid niet genoeg is, maar wetenschap en helder begrip der zaak gevorderd worden, om hier goede hulp aan te brengen. En men ziet ook hier hoezeer wij behoefte hebben, dat juiste begrippen van volkshuishoudkunde in alle kringen der maatschappij worden verspreid en aangekweekt.

Laten wij ons intusschen aan Frankrijk spiegelen. Dat de les niet nutteloos voorbijga. *Felix quem faciunt aliena pericula cautum.*

Men vergete niet, dat de oorzaken, die in Frankrijk hebben gewerkt en nog werken, ook bij ons aanwezig zijn. Zoeken naar arbeid, en zucht om met weinig werk, liefst wat veel geld verdienen.

Men bedenke, dat wij niet verre af zijn van dezelfde maatregelen, die thans in Frankrijk hoe langer hoe meer tot verwarring schijnen te leiden. Want de overgang van *vereeniging van kapitaal om werk te maken* tot eene *organisation du travail*, is niet zoo groot als men wel denkt. En toch, dat ontsnapt nog bij ons aan de meerderheid. Even als men niet begrijpt, dat de stap klein is van alleen inlanders tot werk toe te laten tot het wegjagen van vreemden, zoo als wij in Frankrijk zagen. Terwijl het vernietigen van alle werktuig noodzakelijk gevolg is, zoo men consequent wil zijn.

Niet dan met de *uiterste voorzigtigheid* moet deze quaestie worden aangeraakt. Alle bestuur, allen in één woord, die den wil hebben hier verligting aan te brengen, kan niet genoeg behoedzaamheid worden aanbevolen. Niet in het willen handelen, want met onbekrompen zorg moet voor dat deel der maatschappij worden gewaakt. Maar in het beramen van plan. Daarin wordt zoo vaak misgegrepen.

Buitenlandsche berigten.

In *Engeland* begint zich meer en meer in de voornaamste dagbladen een geest van weerzin tegen de beweging in Frankrijk en van vrees voor de gevolgen daarvan te openbaren. Daartoe heeft inzonderheid de aanval van de bende tegen België aanleiding gegeven. De *Times* behelst in zijn nummer van den 1 April een vertoog, waarin gezegd wordt, dat er thans drie soorten van regtstreekschen inval plaats hebben, als die van den koning van Sardinië in de Oostenrijksche bezittingen van Italië, van den koning van Pruissen en andere Duitsche Souvereinen, die zich gereed maken in de bezittingen van den koning van Denemarken te vallen; en eindelijk is de fransche republiek op het punt, om in al de landen van den koning der Belgen binnen te storten. «Wat de twee eerste invallen betreft, zegt de *Times*, deswege kan veel aangemerkt worden, doch wij vergenoegen ons thans in het midden te brengen, dat, wat de koningen van Sardinië en Pruissen hetzij uit noodzakelijkheid of anderzins doen, zij ten minste openlijk handelen. Daar bestaat geen twijfel aan de zaak. Zij maken zich gereed, de gevoeligheid en de wapenen te wederstaan, niet alleen van de mogendheid, wier grondgebied zij binnentijgen, maar van allen, die zich door belang of meêgevoel genoopt mogten vinden de aangevallene partij bij te staan. Hunne regtvaardiging zal niet uit gewone redenen bestaan, en zij zullen eene regtvaardiging te geven hebben. Van die gevallen van openlijke en erkende tusschenkomst komen wij thans tot de derde, welke, ofschoon openlijk, niet erkend wordt. Op dit oogenblik is er eene gewapende magt van 6000 man, voor het meerendeel Franschen, op de grenzen bijeen, gereed om in Belgie te vallen, in de hoop van dit aan Frankrijk te hechten. Het bijzondere van dit geval is, dat de inval door de Fransche regering ontkend wordt; men noemt dien een terugkeer van Belgische werklieden naar hun geboorteland, maar in wezenlijkheid is het een inval van Fransche soldaten. Dat aanvallend legertje is toch aangeworven, geinspecteerd en zamengesteld in Parijs, en gedrild op het plein *de la Concorde* en andere openbare pleinen. Talrijke detachementen zijn door speciale treinen van Parijs naar de grenzen gevoerd, en men weet dat een speciale trein in Frankrijk niet op een bloot briefje van een beambte vertrekt. Dat zijn regeringszaken.»

Het blad gaat de wijze van zamenstelling dezer bende na, en staat er bij stil hoe vreedzame lieden, belgische werklieden in fabrieken op de grenzen, geligt en gedwongen zijn geworden, om met een' woesten hoop gemeene zaak te maken, om hun vaderland aan te vallen. «De noodlottige invloed van den europeschen krijg is in Frankrijk nog werkzaam. Zijne bevolking ziet Europa nog maar al te zeer óf als een veld tot voldoening van oorlogsroem, óf als een vrij kwartier. Dienvolgens zoeken velen uit Frankrijk los te breken en op zijne naburen als op eene gereede prooi te storten. Behalve den aanval in België, heeft men immers nog een' anderen tegen Baden gehad, die, volgens de geruchten, veel roofs in die streken gepleegd heeft. De overheden van Tubingen, Ulm en Coblentz maakten zich gereed om dien aanval te keeren. Er heerscht zonder twijfel groote overdrijving in die geruchten, doch zij duiden toch op eene algemeene en welgegronde beduchtheid voor eenen inval.»

Hierna gaat het blad den indruk na, dien het afslaan van de poging op de belgische grenzen op de parijsche volksmenigte zal hebben. Het vraagt of deze wel juist redeneren zal? Of zij in den aanval zal zien wat die geweest is, eene aantasting van eenen bevrienden nabuur, die te regt is afgeslagen tot zelfverdediging, dan wel of men dien kleuren zal als een aanval tegen de Franschen. De *Times* wijt het gebeurde aan de clubs, en het staat te vreezen, dat die ook zullen werkzaam zijn, om den tegenstand, zoo manmoedig in België geboden, betaald te zetten. Gewis schijnt het meerendeel van de leden der voorloopige regering afkeerig van die aanslagen te zijn; maar wat zal het zijn, als men de hartstogten gaande maakt.

«Hier (zoo besluit de *Times*) hier, wij ontveinzen het niet, vreezen wij voor *Lamartine*. De ontzettende noodzakelijkheid van eene onvoorziene crisis, waarin men gestort is, heeft hem genoodzaakt de gewone regelen van staatkundige behoedzaamheid voorbij te zien. Wij duchten dat hij nu ook gedwongen zal worden, om de onveranderlijke regelen van regt tusschen de volken voorbij te zien. Is eenmaal de oorlogskreet tegen België, of Baden, of Wurtemberg, of Savoye aangeheven, dan kunnen wij ons nauwelijks met de hoop vleijen, dat hij zich op en tegen het volk zal wenden. En toch is het van het hoogste gewigt, dat de heer *Lamartine* de zaak wel overwege, alvorens hij zijnen waarlijk grooten roem aan eenen wraakzuchtigen en bloeddorstigen afgod dwaasselijk ten offer brenge. Mogt hij de fransche legers het bloed van eenige weinige boosdoeners willen doen wreken, of aan een woesten kreet gehoor geven, wat stroomen bloeds zal dan het nageslacht als gevolgen van die daad stellen! Dichtgeest, wijsgeerige bespiegeling, welsprekendheid, en godsdienstig gevoel, al de deugd en begaafdheid, in deze wondervolle maand ten toon gespreid, zullen alle vergeten worden, en de naam van *Lamartine* zal den naneef alleen worden overgebragt als den trouweloozen schender van eenen dertigjarigen vrede, en den bewerker misschien van eenen dertigjarigen krijg. Men kan de gevolgen van zulk een begin ter naauwernood bepalen. Engeland is door het traktaat van 1831 verpligt, om de onafhankelijkheid van België te beschermen, eene onafhankelijkheid, welke zoo onmisbaar is voor den vrede van midden-Europa en ook voor onze eigene kusten. Eershalve zijn wij verpligt den troon van den man te beschermen, die door de Belgen vrijelijk en uit eigene beweging tot koning werd verkozen; en, indien wij onze verbindtenis braken en zouden dulden, dat hij door het parijsche gepeupel onttroond wierd, dan zouden wij weldra ondervinden, dat wij door dat schandelijk verraad niets gewonnen, maar veel verloren hebben.»

Terwijl men hieruit wel berekenen kan welke houding Engeland in een onverhoopt geval ten opzigte van België aannemen zou, is de toestand van Engeland zelf nog niet geheel geruststellende. De vergaderingen der Chartisten houden aan, en ook in Ierland schijnt eene crisis ophanden. De volkspartij te Dublin heeft den lord-mayor aldaar willen noodzaken om een adres naar Parijs over te brengen, hetgeen hij echter voor het oogenblik afgeslagen heeft. Men heeft hem veertien dagen beraad gelaten.

Eene bijzonderheid, die in de geschiedenis van de engelsche bank zonder voorbeeld is, wordt thans gemeld. De kapitalen ontvlieden het vasteland, en vooral Frankrijk, uit vreeze van de bewegingen aldaar, en hoopen zich te Londen derwijze op, dat de reserve in gereed geld of baren van de bank tegenwoordig het bedrag van hare in omloop zijnde briefjes overtreft.

— Men heeft uit *Spanje* tijdingen ontvangen, volgens welke den 26 Maart te Madrid eene hevige beweging is uitgebarsten. Men kent deswege nog geene bijzonderheden, doch de troepen hebben de overhand behouden; de stad is in staat van beleg verklaard en de gevangenen voor eenen krijgsraad gevoerd.

— In *Frankrijk* is de aandacht in de jongste dagen voornamelijk gevestigd geweest op de bedreigingen, waaraan de heer *de Girardin*, bestuurder van de *Presse*, heeft blootgestaan; voor het oogenblik heeft hij door eene krachtige houding het veld behouden en daardoor de vrijheid der drukpers te Parijs gehandhaafd.

De voorloopige regering heeft verscheiden proclamatien tot bewaring van de orde uitgevaardigd; er wordt te Parijs eene *garde urbaine* zamengesteld, welke min of meer de municipale garde zal herstellen.

— In *België* geeft men voortdurend bewijzen van de heerschende zucht, om voor de onafhankelijkheid alles op te zetten. De Luiksche studenten hebben een adres in dien zin geteekend. Intusschen hebben in de laatste dagen weder te Gend eenige zamenscholingen plaats gehad, ten gevolge van opruijingen van twee Parijzenaars; men heeft die bijeenscholingen echter spoedig uiteen doen gaan.

— Wat *Duitschland* aangaat, de aandacht bepaalt zich nu aldaar voornamelijk tot hetgeen in Frankfort voorvalt, de zamenstelling van een *Duitsch parlement*, dat de Bondsvergadering, op ruime schaal, en met opneming van het volks-element, moet vervangen. Den 31 Maart heeft de eerste vergadering der gemagtigden van de Duitsche Staten plaats gehad. Indrukwekkend was het schouwspel, dat de oude stad dien dag aanbood. *Mittermaier* werd tot voorzitter gekozen. De afgevaardigden, in de Paulus-kerk onder het gehoor van duizenden raadplegende, wezen al dadelijk met groote meerderheid een voorstel van *Struve*, in republikeinschen geest, af, zonder dit zelfs bepaaldelijk in overweging te nemen. Er werd eenparig besloten zoo spoedig mogelijk eene constituerende Duitsche nationale vergadering te kiezen, opdat deze definitive besluiten ter bevordering van Duitschlands belang en eenheid zouden nemen. Eveneens eenparig werd besloten ook Sleeswijk onder den Duitschen Bond op te nemen.

Des avonds had een oploop te Frankfort plaats, veroorzaakt doordien een aantal burgers vaandels rond droegen met het opschrift: *Het Duitsche Rijk, geene republiek*, welke vaandels eenige jonge lieden trachtten weg te rukken. De rust is echter spoedig hersteld.

— Uit Breslau en Liegnitz waren adressen aan den koning van Pruissen gezonden in tegengestelden zin als de stand van zaken, die na de gebeurtenissen te Berlijn is opgekomen. De koning heeft daarop naar den vereenigden landdag verwezen; en de overheid van Berlijn heeft haren dank deswege betuigd, met inroeping van de voornaamste adressen, welke in het voordeel der constitutionele orde van zaken uit bijkans alle gewesten des lands zijn ingekomen. Zij wijst op de kracht, die Duitschland door grondwettige instellingen, door eenheid erlangen zal.

Het nieuw ministerie is te Berlijn zamengesteld, onder de leiding van den heer *Hanseman* en *Camphausen*, de twee mannen uit de Rijnprovinciën, die aldaar zoo zeer de volksliefde genieten.

— Wat de *Deensche* en *Sleeswijksche* zaken aangaat, het lot is geworpen: de Deensche troepen zijn in Hadersleben gevallen en naar Alsen gerukt, en de voorhoede van het Duitsche leger heeft welligt thans reeds slag geleverd. De bevolking van Sleeswijk-Holstein is vol geestdrift, en de vrijwilligers stroomen te zamen; men merkt onder hen Berlijner studenten op. Uit alle oorden brengt men vrijwillige giften van leeftogt, paarden enz., doch bedaarde lieden ontveinzen zich niet, dat deze weinig geoefende benden toch een moeijelijken kamp zullen te strijden hebben tegen de welgeorganiseerde Deenen.

Twee Deensche oorlogsschepen en eene stoomboot moeten de deensche troepen den 30 Maart bij Alsen aan land gezet hebben; de landlieden moeten overreed zijn de deensche zijde te houden; Norburg moet zich ook in dien geest verklaard hebben.

De koning van Denemarken heeft den 28 te Koppenhagen eene proclamatie aan de Sleeswijkers uitgevaardigd, waarin hun eene eigene staatsregeling, met eigen bestuur, eigen regters enz. wordt toegezegd; en zij worden vermaand om de wettigheid en vrijheid boven de trouwelooze plannen van eerzucht te stellen, hunne trouw jegens hunnen koning niet te verloochenen, hunne zelfstandigheid niet op het spel te zetten.

De koning zegt ten slotte, dat hij welhaast met alle krachten van Denemarken in hun midden zal zijn, om de getrouwen bij te staan.

In den namiddag togen de troepen, die naar het hoofdkwartier te Kolbing zouden vertrekken, den koning voorbij, die de volgende proclamatie tot hen rigtte: «Soldaten! de blik van het gansche Duitsche volk is op u gevestigd. Eene schoone taak wacht u: voor de zaak der regtvaardigheid te strijden. Uw koning is overtuigd, dat dit gevoel u allen bezielt. Neemt dus de leuze uws konings aan: *met God voor koning en vaderland! Frederik R.*» Z. M. sprak daarna zelf de troepen toe, die met daverend gejuich zijne woorden begroetten. De koning reed daarop de stad door, in een' waren triumftogt. Talrijke volksscharen omgaven hem, vol geestdrift; en uit alle vensters wuifden de dames met witte doeken. Ook elders in Denemarken heerscht dezelfde geestdrift.

— Aan de andere zijde meldt men uit Brunswijk, dat den 30 Maart de troepen marschvaardig waren, om op het eerste teeken ter hulp der Holsteiners te trekken. Ook in Hanover moet een corps van 6000 man, tusschen Harburg en Stade, tot hetzelfde einde zijn zamengetrokken. In Hamburg heerscht de levendigste zucht tot ondersteuning van de hertogdommen.

De magt der Deenen wordt gerekend op 7000 man infanterie, 3000 kavallerie en 15 batterijen artillerie, met ongeveer 2000 man. Door oproeping der reserve, kan die magt wel tot 20.000 man gebragt worden. De vloot is in naam vrij aanzienlijk, doch kan nog zoo spoedig niet gereed zijn. De hertogdommen kunnen zelve niet wel de helft dier magt tegenoverstellen; doch zij hebben het voordeel van de verdediging en van dadelijke hulp waarschijnlijk der Duitschers. Volgens de laatste berigten waren de mobile colonnes der hertogdommen tot Apenzade, vijf uren van Hadersleben, genaderd, zoodat men spoedig eene botsing voorzien kon.

— In *Hanover* is eenstemmig tot de openbaarheid der zittingen van de tweede kamer besloten.

— De keizer van *Rusland* heeft den 25 Maart eene ukase uitgevaardigd, strekkende, om alle met verlof zijnde zeelieden op te roepen, die zich tegen den 13 April op hunne posten moeten bevinden.

— Volgens de jongste tijdingen uit *Weenen*, hadden de berigten uit Italie aldaar de fondsen zeer gedrukt; bankactien stonden den 29 maart 70. Er was tot eene aanzienlijke versterking van de legermagt op de Italiaansche grenzen besloten.

— Men wil dat de heer *Lamartine*, de op zijne reizen in het Oosten opgevatte denkbeelden tot herschepping van de landen aldaar, in eene nota aan den Divan zal kenbaar maken. Sommigen willen dat in *Turkije* reeds veel gisting heerscht en men te Konstantinopel bewegingen ducht.

Terwijl dus een groot deel van de oude wereld in eene koortsachtige spanning en vrees voor oorlog verkeert, heeft in de nieuwe de vrede tusschen *Noord-Amerika* en *Mexiko* zijn beslag gekregen.

Correspondentie.

Het ingekomen stuk van den heer V., getiteld: *Iets over den aanval van den heer Corver-Hooft tegen den minister van justitie ad interim*, is aan de hoofd-redactie te Arnhem opgezonden.

Te 's Gravenhage, bij GEBROEDERS BELINFANTE.